WWW.DEVINCAN.SK

DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana ● Nepredajné ● Máj – Jún 2006 ● Ročník 4

NEPREHLIADNIME!

Voľby do NR SR sa budú konať dňa 17. júna 2006 (v sobotu) v čase od 7.00 do 22.00 h.

Volebná miestnosť v Devíne sa nachádza v DOME KULTÚRY, klubovňa, Rytierska 2.

foto: Ondrej Gašpar

Pri príležitosti MDD sa v priestoroch devínskej fary stretli deti a ich rodičia. Po kultúrnom programe sa spolu dobre zabavili vo farskej záhrade.

A čerešne sa už dali jesť...

Vážení spoluobčania,

v predchádzajúcom čísle **DEVÍNČAN** *a nám poslanec miestneho zastupiteľstva Jozef Šimonič zaželal v závere rozhovoru pevné zdravie a správnu orientáciu v zložitej situácii Devína na základe pravdivých informácií.*

Zdravie, orientácia, pravda...

Vieme, aké ťažké je udržať si to prvé – zdravie. Zákony dané prírodou nepustia, nedajú sa oklamať, preto si ho vážime a robíme všetko preto, aby sme si ho udržali.

Prirodzený zákon je daný aj do spoločenských oblastí života. Jeho vnímanie je však zložitejšie. Nie je to tak rýchlo diagnostikovateľné: bolí – nebolí. No poznať ho musíme, lebo tieto zákony sú nositeľmi pravdy. Prečiny proti pravde tak isto spôsobujú ochorenie, ktoré však pociťuje okrem jedinca aj jeho okolie, ba až celá spoločnosť. Pritom sa často stáva, že bolesť cítia všetci, len tí nie, ktorí ju spôsobili.

Devín a my Devínčania žiaľ tiež trpíme a znášame bolesť, ktorú nám spôsobili v minulosti ľudia, ktorí si pravdu a poctivosť vo svojom konaní nectili – a OVOCIE – takmer jedna miliarda dlžôb! A tak je naša obec chorá, nemôže sa zdravo vyvíjať, zveľaďovať.

Chorý potrebuje lekára, je však nešťastím, ak ten, čo sa za lekára vydáva, koná tak ako tí, čo chorobu spôsobili. Choroba sa rozširuje, bolesť stupňuje.

Milí spoluobčania, nedajme si ohroziť spoločenské zdravie, hľadajme pravdu: pozorujme, zhodnocujme, rozlišujme, dávajme pozor, veď ešte stále platí: PO OVOCÍ ICH POZNÁTE.

Pevné zdravie, správnu orientáciu a pravdivé informácie Vám želá

redakcia

Mamy v akcii I

Od fašiangov po žatvu

Myšlienka nacvičiť tematicky aktuálny program Od fašiangov po žatvu s devínskymi deťmi a detičkami skôr ako pred Vianocami skrslo v hlave činorodej, akčnej Zuzky Böhmovej. A druhá Zuzka – Lörincová sa dvakrát nedala nahovárať, aby spolu vymysleli vhodný scenár pre detské vystúpenie, veď obe v minulosti pôsobili vo folklórnych súboroch a ľudová hudba, tance či zvyky sú im blízke a milé.

Nechajme ich samé rozprávať o nacvičovaní programu.

Scénar a dramaturgiu programu sme zostavili my dve mamy – Zuzky a nacvičujeme ho s čoraz väčšej pomoci mamičiek nacvičujúcich detí. Za všetkých spomenieme aspoň Elenku Ďurišovú, Katku Vitekovú a Larisu Petríkovú.

V programe účinkujú deti od dvoch do trinástich rokov a tiež ich rodičia. Chýbajú nám chlapci vo veku od osem do dvanásť rokov. Nacvičovali sme najprv na fare, máme tam svoju detskú izbu. Deti toto prostredie poznajú z klubu mamičiek, kam začali chodiť už pred dvoma rokmi. Na ihrisku za kostolom zažili nejednu krásnu chvíľu s kamarátmi i rodičmi. K zábave pribudla „tvrdá práca“ – nacvičovanie programu. Deti sa učia pesničky, riekanky či tance. Popritom sa učia sústrediť a spolupracovať. Vďaka programu spoznávajú základné slovenské ľudové zvyky, tradície, hry a piesne, s ktorými sa už nemajú kde inde veľa možností stretnúť a je to i alternatíva k tomu, čo im je ponúkané zo všetkých strán, v médiách a v spoločnosti vôbec.

V poslednej fáze nácvikov sme dostali možnosť od mamy Ivety nacvičovať v Dome kultúry v Devíne. Deti chodia na nácviky radi aj vďaka „pokladovkám“, ktoré s nimi na záver nácviku hráme, aj kvôli kamarátom, ktorých stretnú a niekedy je ťažké presvedčiť ich, že už treba ísť domov. Nové priateľstvá vznikajú aj medzi rodičmi, ktorí sa doteraz ani veľmi nepoznali, napriek tomu, že žijú v jednej obci.

Prípravy na vystúpenie majú aj materiálny charakter a sme veľmi radi, že aj v tomto smere sme sa stretli len s ochotou a ústretovosťou. Nedá nám nespomenúť obetavosť pani Začikovej, ktorá ušila kroje pre vystupujúce deti.

Vymyslieť a zrealizovať folklórny program s deťmi je činnosť krásna, ale aj náročná na energiu a tiež na čas, ktorého asi žiadna mama nemá v rodine navyše. Sme však šťastné, že sme vzbudili nadšenie pre túto vec v mnohých devínskych rodinách, a tak napomáhame k láskyplnšiemu a radostnejšiemu spolunažívaniu obyvateľov Devína. A taktiež pokračujeme v dobrej tradícii a veríme, že bude pokračovať i v budúcnosti, keď „štafetu“ detských vystúpení iste s láskou prevezmú ďalšie obetavé mamy.

Náklady na dopravu

Na stretnutí poslancov s obyvateľmi Devína Zuzana Hanzlovičová, učiteľka základnej školy, pripomienkovala prácu poslancov v súvislosti s rozpočtom mestskej časti, kde neuvažovali s finančnými prostriedkami na úhradu cestovných nákladov žiakom, ktorí navštevujú ZŠ v Devínskej Novej Vsi.

Ako tento problém rieši zákon?

Ak mestská časť nemá zriadenú základnú školu a má zriadený spoločný školský obvod s inou mestskou časťou, ktorá má zriadenú základnú školu, potom pre deti navštevujúce túto ZŠ vzniká nárok čerpať z prostriedkov štátneho rozpočtu úhradu cestovných nákladov spojených s dopravou žiaka do školy a späť, a to vo výške ceny hromadnej dopravy. Tieto úhrady môžu byť čerpané iba cez školské zariadenie.

Na základe uvedeného majú rodičia žiakov možnosť žiadať riaditeľstvo Základnej školy s materskou školou na Ulici Ivana Bukovčana 3 v Devínskej Novej Vsi o úhradu cestovných nákladov. Škola ich zo štátneho rozpočtu získa cez svojho zriaďovateľa, teda MÚ MČ Devínska Nová Ves.

Poslanci v tejto veci nezanedbali svoju povinnosť.

Túto informáciu dávam najmä tým rodičom z Devína, ktorých deti navštevujú ZŠ v Devínskej Novej Vsi.

Mgr. Zvonimír Bartovič

Informácie z Miestneho zastupiteľstva

Informácie zo zasadnutí Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Devín uskutočnených v máji 2006.

Na **2. mája 2006** bolo zvolané **65. zasadnutie** riadneho rokovania Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Devín s týmto programom:

1. informácia k záverečnému účtu 2005
2. informácia o plnení krízového rozpočtu MČ za I. štvrťroka 2006
3. informácia o odstúpení Marty Gábrišovej a Paulíny Rumanovskej z redakčnej rady
4. rôzne
5. interpelácie

Pred schválením predloženého programu požiadal poslanecký zbor o rozšírenie programu o bod „Správa o plnení uznesení miestneho zastupiteľstva“. Požiadavku predniesol poslanec Mgr. Rastislav Kunst. Tento bod starosta MČ do programu riadnych zastupiteľstiev zaraďoval vzhľadom na dlhodobú práceneschopnosť pani kontrolórky. Starosta bol o zaradenie tohto bodu požiadaný písomne už 24. marca a 27. apríla, avšak bod „kontrola plnení uznesení“ opäť nebol zaradený do programu riadneho zastupiteľstva.

Na vysvetlenie: kontrolu plnenia uznesení a všeobecne záväzných nariadení nám upravuje rokovací poriadok miestneho zastupiteľstva v článku 7. Ako vyplýva z odseku 1 tohto článku, rozpracovanie, zabezpečovanie a kontrolovanie plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení miestneho zastupiteľstva je v kompetencii starostu mestskej časti. Správu o plnení uznesení, prípadne návrhy na ich ďalšie sledovanie spolu so stanoviskom miestneho kontrolóra, predkladá miestnemu zastupiteľstvu starosta. Starosta nebol ochotný zaradiť tento bod ako riadny bod programu s odôvodnením práceneschopnosti kontrolórky.

Ďalšia požiadavka poslaneckého zboru sa týkala odpovede na otázku, prečo ešte stále nie je zakúpené nahrávacie zariadenie, aby zápisnice mohli byť spracúvané ako na predchádzajúcich zastupiteľstvách. Nahrávacie zariadenie, ktoré mal miestny úrad, bolo zapožičané od sponzora a ten si ho bez udania dôvodu vo februári zobral späť. Takéto vysvetlenie podal starosta na riadnom zastupiteľstve v marci 2006. Po tomto sa dohodlo a bolo odsúhlasené, aj keď nie uznesením, ale v rozprave o tejto situácii, že sa zakúpi takéto zariadenie za prijateľnú cenu. To sa však do dnešného dňa nestalo.

Po týchto pripomienkach dal starosta hlasovať o schválení programu. Program riadneho rokovania väčšinou poslancov nebol schválený a 65. riadne rokovanie miestneho zastupiteľstva sa NEUSKUTOČILO.

Dňa **5. mája 2006** sa konalo **66. zasadnutie** mimoriadneho rokovania Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Devín s týmto programom:

1. Schválenie finančného daru pre materskú školu

V rozprave k tomuto bodu vystúpili aj zástupkyne matiek detí, navštevujúcich materskú školu. Aj na základe ich argumentácie a vyslovených požadaviek poslanci pôvodný návrh uznesenia doplnili o body II. a III.

Znenie uznesenia č. 289/2006:
Miestne zastupiteľstvo
mestskej časti Bratislava-Devín
I. schvaľuje prijatie finančného daru vo výške 131.450 Sk ako mimorozpočtových prostriedkov určených k čerpaniu na renováciu materskej školy v Devíne
II. žiada p. Paczelta zabezpečiť vykonanie – zrealizovanie nutných opráv v priestoroch slúžiacich materskej škole pre výchovno-vzdelávací proces, ich financovanie z rozpočtu – z výdavkovej časti krízového rozpočtu na rok 2006 a po vyčerpaní tohto limitu z doplnkových zdrojov určených pre materskú školu.
Termín ukončenia: do zahájenia – začatia prevádzky školského roka 2006/2007
III. do najbližšieho riadneho zastupiteľstva **predložiť** zoznam nutných opráv, zároveň oznámiť meno zodpovedného zamestnanca za realizáciu predmetných prác.

Rastislav Kunst

Vrátenie cintorína

Správa z dennej tlače

* *Pohrebný ústav Marianum má nový cenový výmer – napr. poplatok za zriadenie nového hrobu je takmer 60.000 Sk*
* *viacerí vlastníci cintorínov požiadali o vrátenie cintorína do svojej správy – medzi nimi je aj Farský úrad Devín.*

Prinášame stanovisko miestneho pána farára

Farský úrad v Devíne v apríli roku 2006 na základe novej právnej normy oznámil Magistrátu hlavného mesta Bratislavy, že bude vykonávať spravovanie miestneho cintorína a vyberie preň nového správcu. Prečo? Od roku 1998 je vlastníkom devínskeho cintorína opäť farnosť Devín. Dovtedy neboli vlastnícke vzťahy riešené a mesto Bratislava vykonávalo pohrebnú činnosť cez pohrebný ústav Marianum.

Ten v prevádzkovaní pohrebníctva pokračuje až do dnešných dní. Problém je však v tom, že od opätovného vydania cintorína farskému úradu (v roku 1998) až doteraz Marianum nielen s nami, ale ani s ďalšími farskými úradmi v rámci celého mesta Bratislavy nepodpísal dohodu o užívaní, hoci bola stanovená cena za prenájom cintorína 1 m^2 za 10 Sk na jeden rok; to znamená v našom prípade cca 60 000 Sk ročne. (Peniaze sme nikdy nedostali a pritom sme povinní platiť daň z nehnuteľnosti). Marianum vôbec neriešilo svoje záväzky voči vlastníkom cintorínov. Tento nevyriešený stav trvá už osem rokov. Keď farské úrady upozorňovali magistrát na neplnenie si povinností organizácie Marianum voči majiteľom, ten zvolil postoj mŕtveho chrobáka. Riaditeľ pohrebného ústavu Marianum zase stále sľubuje riešenie, ale konkrétne výsledky neexistujú. Bohužiaľ, sú to spory na dlhé lakte. Aj teraz čakáme, ako na našu výzvu zareaguje Magistrát hlavného mesta Bratislavy, ktorý mal do 31. mája odovzdať správu cintorína príslušným vlastníkom.

Veľkú vlnu nespokojnosti verejnosti vzbudil nový cenník, ktorý zverejnilo Marianum. Je to podľa mňa len výsledok predchádzajúceho arogantného správania tých, ktorí žijú z cudzieho, aj z cudzieho nešťastia. Prístup a komunikáciu s pohrebným ústavom Marianum hodnotím na základe mojej päťročnej skúsenosti ako nedostačujúce a ceny v novom cenníku za premrštené. Taktiež sa pýtam: Odkiaľ má Marianum právo rušiť hrobové miesta, keď nie je vlastníkom a ani právoplatným užívateľom pozemku?

Riešenie pre Devín a jeho obyvateľov je jednoznačné: zmena správcu cintorína.

Branislav Bukovský

aktivity

Z lásky k človeku

Občianske združenie Z lásky k človeku *sa rozhodlo podporiť vydávanie nášho časopisu DEVÍNČAN finančným darom 25 000 Sk. Prinášame vám rozhovor s predsedníčkou tohto združenia a zároveň obyvateľkou Devína JUDr. Soňou Böhmovou.*

❖ **Predstavte, prosím, pani predsedníčka v krátkosti združenie *Z lásky k človeku.***

Združenie *Z lásky k človeku* je združením, ktorého poslaním je pozdvihovať kultúrnu úroveň občanov, pomáhať občanom v núdzi, šíriť osvetu a morálne hodnoty ľudstva a bojovať proti šíreniu akejkoľvek formy klamstva, dezinformácií a nevedomosti medzi ľuďmi. Jednou z činností nášho združenia je aj podpora všetkých foriem informovanosti občanov najmä tam, kde hrozí, že občania nebudú mať možnosť dostať sa k objektívnym a pravdivým informáciám.

❖ **Čo viedlo občianske združenie *Z lásky k človeku* k poskytnutiu finančného daru 25 000 Sk na krytie nákladov spojených s vydávaním časopisu DEVÍNČAN, ktorý vydáva mestská časť Bratislava-Devín?**

Keď sme sa s rodinou viac než pred rokom prisťahovali do Devína, boli sme presvedčení, že sa zmení nie iba kvalita nášho bývania (dovtedy sme bývali v byte nachádzajúcom sa v centre Bratislavy na rušnej ulici), ale najmä, že sa dostaneme do prostredia, kde každý každého pozná a kde osud suseda nie je druhému susedovi ľahostajný. Napokon, mestská časť Devín je, čo sa týka počtu obyvateľstva, najmenšou bratislavskou mestskou časťou, a tak sme predpokladali, že sa vymaníme z veľkej anonymity centra Bratislavy, kde sa každý stará sám o seba a spoločné riešenie problémov, ako aj spoločné prežívanie bežných radostí a starostí je každému cudzie. Vedeli sme, že mestská časť Bratislava-Devín je v nútenej správe, nakoľko bola zadĺžená a jej dlh (hoci nevieme voči komu a nikto zo „starých" Devínčanov nám to ani nevedel a nevie jasne vysvetliť) predstavuje niekoľko stoviek miliónov korún. Ako každý normálny človek, aj my sme očakávali, že v krátkom čase sa celá situácia vysvetlí, voči tým, čo ju spôsobili sa vyvodí zodpovednosť a život v Devíne pôjde pokojne ďalej.

❖

Dúfali sme, že sa viac dozvieme z mesačníka DEVÍNČAN, ktorý vydávala mestská časť Bratislava-Devín a o ktorom sme si mysleli, že zabezpečí obyvateľom Devína objektívnu informovanosť. Namiesto toho sme sa pri jeho čítaní iba dozvedeli, že situácia v Devíne sa nielenže nezmenila, ale práve naopak. Že existuje zvláštne, až nepochopiteľne nevraživé napätie medzi starostom a poslancami. Namiesto toho, aby spoločne urobili všetko potrebné, aby pozdvihli Devín a Devínčanov, aby vyvodili zodpovednosť za šafárenie, ktoré Devín a Devínčanov doviedlo k titulu najzadlženejšej obce na Slovensku, namiesto toho, aby spoločnými silami dokázali Devínu vrátiť jeho historickú slávu a ekonomickú nezávislosť, viedli medzi sebou žabomyšie vojny a vzájomne blokovali normálny chod obce. Žiaľ, ani z pôvodného DEVÍNČAN-a som sa nedozvedela veľa o príčinách tohto stavu. Vrcholom všetkého bolo, keď sa mi do rúk dostal časopis DEVÍNČANIA, ktorý už nevydala mestská časť Bratislava-Devín, ale akási Nadácia pre rozvoj Devína. Ak nejaká nadácia má v úmysle pomôcť Devínu a jeho rozvoju, nezačne vydávať časopis patriaci mestskej časti a neokopíruje jeho dizajn, ale podporí vydavateľa a redakciu v ich práci. Ak však takáto nadácia začne vydávať časopis tváriaci sa ako pôvodný DEVÍNČAN, začnem byť vždy opatrná, pretože to zaváňa jednostrannou a skreslenou informovanosťou. Hoci neviem, o akú nadáciu ide, jej časopis DEVÍNČANIA sa stal hlasnou trúbou pána starostu, aspoň z jeho obsahu je to viac ako zrejmé. Ešte opatrnejšia začnem byť, ak sa to stane necelý polrok pred komunálnymi voľbami.

❖ **Ešte stále ste nám však nepovedali, čo viedlo vás a vaše združenie k poskytnutiu finančnej podpory časopisu Devínčan?**

Asi pred mesiacom som si našla v schránke nové číslo časopisu DEVÍNČAN, ktorý znova začala vydávať mestská časť Bratislava-Devín, avšak už s novou redakčnou radou. Až z tohto čísla som sa dozvedela, ako to vlastne s devínskymi časopismi je, prečo odstúpil predseda redakčnej rady Jozef Šimončič, čo bolo predmetom rokovania miestneho zastupiteľstva a podobne. Nový DEVÍNČAN už neznevažoval prácu devínskych poslancov, nebol servilný voči starostovi a vôbec, pôsobil oveľa kultivovanejšie a objektívnejšie ako predchádzajúci DEVÍNČAN a novodobý časopis DEVÍNČANIA. Keďže som sa vzápätí dozvedela, že na časopis nemôže vďaka krízovému rozpočtu prispieť jeho vydavateľ mestská časť Bratislava-Devín, a ani záhadná Nadácia pre rozvoj Devína nehodlá finančne nášmu obecnému časopisu prispieť (koniec koncov, vydáva a teda zrejme aj financuje jeho plagiát), rozhodla správna rada nášho združenia poskytnúť redakcii a tlačiarni finančný dar, aby občania Devína nezostali pred voľbami bez svojho časopisu a bez objektívnych informácií o živote v obci. Myslím, že v Devíne žije veľa statočných občanov, ktorí si nezaslúžia, aby s nimi niekto manipuloval a servíroval im polopravdy a nepresné informácie. Zároveň verím, že z Devína sa v krátkej dobe stane obec, kde moja rodina nájde šťastný domov, kde občania si budú navzájom priateľmi a dobrými susedmi a kde volení zástupcovia občanov vrátane starostu budú občanom slúžiť a nie ich stavať do bezmocnosti a apatie k veciam verejným.

Za rozhovor ďakuje Ignác Kolek

foto: Ondrej Gašpar

Hody alebo odpust?

U nás na západnom Slovensku voláme deň posviacky kostola či titulu kostola hody. *Na východnom Slovensku používajú na pomenovanie tej istej slávnosti slovo* odpust. *Súvisí to s tým, že v deň sviatku chrámu je možné získať mimoriadne milosti – odpustky.*

Ľudia žijúci smerom na východ si viac uvedomovali, že kostoly sú jedinečnými miestami. Sú i najčastejšími dominantami obcí či miest.

Každá generácia sa snažila chrám zveľaďovať. Napríklad na Spiši nám zostali prekrásne gotické kostoly, ktoré sú dnes celonárodnými pamiatkami. Čas akokeby sa tu zastavil. Vďaka mecenášom a ekonomickej sile sa chrámy prestavovali a v jednom kostole nájdeme artefakty viacerých historicko-stavebných období.

Aj ten náš devínsky kostol bol cez stáročia stvárňovaný generáciami našich predkov.

Akumulovali v ňom duchovné i hmotné bohatstvá. Takýto veľkolepý chrám nenájdeme často ani vo väčších mestách. Na devínske hody prichádzali pútnici zo širokého okolia. Prichádzali na bohoslužbu, procesiu a potom prirodzene aj k príbuzným i známym na návštevu a aj zábavu. Také boli hody predkov!

Obdobie rokov 1945 – 1989 bolo pre existenciu devínskej farnosti problematické. Štyridsať rokov – v biblickej reči celá jedna generácia – nábožensky živorila. Žiaľ, kvôli tomu prirodzená obnova kostola nenastávala a súčasný stav kostola je poznačený ešte nedokončenými reštitučnými konaniami.

Ak hovoríme o tradíciách, skúsme sa zamyslieť, čo vyjadrujú, čím boli minulým generáciám posvätné a prečo boli schopní priniesť pre ne obete.

Aj náš chrám je toho jedinečným svedectvom. Pre obyvateľov Devína mali hody rovinu duchovnú, rodinnú i sociálnu.

Okliešťovanie je ochudobňovanie.

Čo po nás zostane trvalé?

Branislav Bukovský
farár farnosti Devín

od mladých dopisovateliek

Sústredenie v Terchovej

Šikovné devínske deti nacvičujú folklórne pásmo *Od Fašiangov po Žatvu*, a preto sa spolu s rodičmi vybrali na viacdenný výlet do Terchovej, v ktorom spojili zábavu s „tvrdým“ nácvikom.

Bol piatok 28. apríla a naše devínske rodiny vyrazili na predĺžený víkend, aby navštívili krásy severného Slovenska. A ako inak by to bolo, keby ich nestihol prudký lejak. No ani to ich neodradilo a cestovali ďalej po vybranej trase s občasnými zápchami v doprave.

A aký bol vlastne cieľ tohto výletu? „Hlavným cieľom bolo nacvičenie programu, no samozrejme sme chceli dosiahnuť i to, aby sa deti a rodičia spolu viac spoznali a odniesli si z Terchovej spoločné zážitky“, konštatovala mamička a zároveň jedna z dvoch hlavných organizátoriek výletu i programu Zuzka Böhmová.

Akcie sa zúčastnilo 45 ľudí, z toho 25 detí a 20 dospelých. Deti boli teda v prevahe. „Spolupracovalo sa s nimi celkom dobre, sú veľmi hravé, sem-tam bolo síce treba zvýšiť hlas, no v konečnom dôsledku to bola zábava“, povedala druhá hlavná organizátorka Zuzka Lörincová.

Strávili tu štyri dni plné výletov, zábavy a nacvičovania. Každému sa však páčilo niečo iné. Pani Katke Vitekovej sa najviac páčil výstup na Jánošíkové diery, hry s deťmi a spoločne strávené večery.

„Najkrajší bol plechový Jánošík“, aj takto stručne vyjadril svoj najkrajší zážitok malý Maťko Kotian.

Väčšie deti – teda konkrétne Hanka Böhmová má iný názor: „Najlepší bol výlet na Chleb, kde bola aj lanovka a ja som skákala a vrieskala a všetci mali zo mňa nervy!“

„Všetkým sa veľmi páčila túra do skanzenu vo Vychylovke, ktorý síce nebol otvorený, no my sme predsa vošli dnu a brodili sa blatom a snehom,“ takto túto tému uzavrela Zuzka Lörincová.

Deti – no treba uznať že aj dospelí – boli z týchto výletov už máličko vyčerpaní, a tak si teda spievali a opekali za sprievodu troch skvelých gitaristov Petra Böhma, Paľa Mráza a Juraja Kotiana, ktorí keď chytili gitary do rúk, rozprúdili krv v žilách. Svoj talent tu ukázali aj mamičky, ktoré museli naraz ustrážiť hlasivky aj svojich detí.

„Bolo tam fakt super, všetci sa bavili, deti tancovali, dospelí popíjali, proste normálny život,“ vyjadril sa Dušan Cvečko.

Aj mamička Larisa Petríková, ktorá program pravidelne sleduje a nacvičuje s deťmi si myslí to isté: „Bolo tam nádherné prostredie, skvelé ubytovanie, dobrá strava a je vôbec pekné, že takto vedieme deti k starým tradíciam.“

A najmenším deťom sa samozrejme najviac páčilo hľadanie pokladu, ktoré pre nich pripravovali ich starší kamaráti, lebo na konci ich čakalo sladké prekvapenie.

A aké pokroky dosiahli deti v nacvičovaní programu po sústredení v Terchovej?

„Konečne sa nám všetky obrazy vykrištalizovali. Cvičili sme na lúke, kde sa deti nevedeli tak sústrediť a rozptylovali sa, ale aj v sále, ktorú mali sme k dispozícii a mohli deti lepšie ustrážiť. Výsledok bol aj to, že deti viac pochopili o čom ten program vlastne je“, konštatovala Zuzana Lörincová.

Tak toto ani zďaleka nebol posledný výlet, ktorý sa takto zorganizoval, veď všetkým sa tam veľmi páčilo a na otázku či by sa tam ešte vrátili, odpovedali všetci jednoznačné: „ÁNO.“

Hanka Böhmová
Lucia Začiková

Príroda Devína

Už znova rozkvitol klinček

Na stránkach DEVÍNČAN-a (vlastne dnes už dvoch časopisov, ktoré vychádzajú v našej mestskej časti) popri informáciách o činnosti miestneho zastupiteľstva či podujatiach jednotlivých komisií zostáva priestor aj na témy z ochrany prírody a životného prostredia. Pravidelne sa im venuje referent miestneho úradu pre životné prostredie PhDr. I. Ondrášek. Hoci v Devíne žijú viacerí profesionálni prírodovedci a v podkroví domu kultúry sídli Ekocentrum Daphne, Inštitútu aplikovanej ekológie, známeho svojimi výskumnými a edukačnými aktivitami na celom Slovensku i v zahraničí, redakčná rada DEVÍNČAN-a nikdy nemala problémy s príspevkami prírodovedného rázu.

Po niekoľkých rokoch od obdobia začiatkov DEVÍNČAN-a, keď ma jeho prvý redaktor a autor väčšiny textov Miroslav Potančok presvedčil k napísaniu botanického seriálu, bola som znova oslovená ako prispievateľka. Zo stretnutí s obdivovateľmi prekrásnej prírody Devína, či už z radov členiek Klubu dôchodcov Bohumila alebo detských účastníkov početných terénnych exkurzií som získala dojem, že ich nadšenie a snaha nielen pookriať v prírode, ale dozvedieť sa o jej mnohorakosti čo najviac, nie sú o nič menšie ako záujem odborníkov, ktorí sa sem každoročne vypravujú z blízkeho i ďalekého okolia.

Nech mi prepáčia tí informovanejší čitatelia opakovanie známych faktov, ale v prvom príspevku si dovolím uviesť niekoľko všeobecných ochranárskych informácií a botanických číselných údajov.

Do katastra Devína zasahujú veľkoplošné chránené územia CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy, a blízko neho aj Ramsarská lokalita Niva Moravy. Z celkového počtu 19 maloplošných chránených území (CHÚ) Bratislavy významných z botanického hľadiska je iba jedno v kategórii Národnej prírodnej rezervácie (Devínska Kobyla, s celkovou rozlohou vyše 101 hektárov, časť CHÚ je v katastri Devínskej Novej Vsi), takisto len jedno má status Národnej prírodnej pamiatky (Devínska hradná skala). Ďalšími maloplošnými CHÚ v Devíne alebo blízkom okolí sú prírodná rezervácia Fialková dolina, prírodná pamiatka Devínska lesostep - lokalita Konringie rakúskej jediná na Slovensku a chránený areál Devínske alúvium Moravy. V septembri 2005 bol na KÚŽP Bratislava podaný návrh na územnú ochranu lokality Slovanský ostrov v kategórii prírodných rezervácií. V súčasnosti tu platí predbežná ochrana v zmysle § 50 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Toto územie bolo zaradené do sústavy Natura 2000 v rámci navrhovaného Územia európskeho významu Dunajské luhy.

Jasenec biely

Devínska Kobyla je tiež jedným z území Natura 2000, nadregionálnym biocentrom, ako aj Významným botanickým územím (VBÚ) v rámci projektu medzinárodnej organizácie Planta Europa so sídlom pri Plantlife v Londýne.

Druhové bohatstvo flóry okolia Devína je obdivuhodné. Na tomto malom území bolo zaznamenaných okolo 40 % z celkového počtu takmer 3 200 druhov a poddruhov papraďorastov a semenných rastlín slovenskej kveteny. Až 335 na Slovensku zastúpených vyšších rastlín je spracovaných v zväzku 5 Červenej knihy ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov SR a ČR (celkove i s tými, ktoré rastú iba v Českej republike je ich 400). Rozhodne stojí za zmienku, že len na území CHÚ v katastri Devína (v prípade NPR aj časti patriacej k Devínskej Novej Vsi) sa vyskytuje z nich až 34. Spolu s „červenoknihovými“ druhmi v súčasnosti tu už vyhynutými alebo nezvestnými toto množstvo predstavuje až 13,43 %. Odborný pojem vysoká biodiverzita netreba ani laikovi jasnejšie sprístupniť.

V týchto dňoch na Devínskej Kobyle nastúpilo obdobie atraktívneho skorého letného vegetačného aspektu. Dokvitajú niektoré druhy chránených a vzácnych vstavačovitých rastlín a v lesostepných častiach sa šíri vôňa plne rozkvitnutého jasenca bieleho. Na Devínskej hradnej skale sa už belejú bohaté trsy klinčeka včasného Lumnitzerovho (Dianthus praecox subsp. lumnitzeri), ktorý bol práve z tejto lokality už v 19. storočí opísaný ako nový druh a dnes ho možno nájsť na zozname rastlín európskeho významu. Pre ne sa chránia v rámci budovania už spomínanej sústavy chránených území Natura 2000 najvzácnejšie a najvhodnejšie prírodné stanovištia, ktoré sa zachovali na území štátov Európskej únie. Zase trochu štatistiky. Z celoeurópskeho zoznamu sa na Slovensku vyskytuje v súčasnosti 38 druhov papraďorastov a semenných rastlín, dva druhy sú už nezvestné a ďalšie dva spĺňajú kritériá pre označenie vyhynuté.

Ohradzujete sa, že tie vzácne „svätodušné“ klinčeky už poznáte z početných

Klinček včasný Lumnitzerov

obrázkov? Tak radšej zodpoviem na konkrétne botanické otázky spoluobčanov o dvoch burinných druhoch.

Viacerých návštevníkov Devína na prechádzkach po Slovanskom nábreží zaujala záplava žltokvitnúcich rastlín, teraz už obsypaných mladými plodmi na južnom svahu hradného vrchu. Je to farbovník obyčajný (Isatis tinctoria) z čeľade kapustovitých, ktorý sa tu udržuje od stredoveku (ak nie už od keltských čias), keď sa pestoval a používal ako prírodné farbivo pri výrobe modrotlače. Pri vykopávkach a presunoch zeminy sa jeho semená zo zásob v pôde dostali bližšie k povrchu a ako vidno, darí sa mu a stále sa rozširuje. Na miestach výrubu agátov na nábreží sa po dlhšom čase znova v bohatej populácii objavil prudko jedovatý blen čierny (Hyoscyamus niger) a niektoré ďalšie, v súčasnosti už ubúdajúce zboreniskové aj poľné buriny.

Milí Devínčania, ak si doprajete aj náročnejšiu prechádzku, do vyšších partií západného svahu Devínskej Kobyly, medzi trsy bielofúzatých teplomilných tráv – kavyľov, bohaté porasty voňavého jasenca bieleho a množstvo iných dekoratívnych rastlín, zadívate sa na panorámu hradu, sútoku Moravy a Dunaja, hainburských kopcov, iste Vás ovládne pocit obdivu k týmto nádherným miestam. Predpokladám, podobne ako v mojom prípade, aj radosti, že práve v tomto prekrásnom kúte Slovenska máme možnosť žiť. Takýto pohľad môže proti znečisťovaniu okolia, nelegálnym skládkam, poškodzovaniu prírodných hodnôt Devína často zabodovať viac ako štatistiky odborníkov i ochranárska propagácia.

Viera Feráková

foto: PhDr. I. Ondrášek

Pohľad umelca

za rozhovor ďakuje Štefan Sojka

Husľové tóny Márie Gajdošovej

Za tých 18 rokov, čo bývam v Devíne, poznám už – s výnimkou najnovších obyvateľov – všetkých obyvateľov Devína. Teraz bude reč o tých, ktorí nemajú ani najväčšie domy ani veľké autá, ale sú veľkí svojím umením a tým, že mu zasvätili svoj život. Nech sa ostatní nehnevajú – je to aj preto, lebo táto téma mi je najbližšia. Po toľkých rokoch sa ani nečudujem, že toľko umelcov býva v Devíne, je to skutočne krásne miesto a každý deň, každá hodina môže byť inšpirujúcou.

Podľa môjho názoru ten, kto sa venuje umeniu, tvorí, niečo dokázal a dokazuje, žije obyčajne v tichosti a skromnosti. Na týchto umelcov sa chcem obrátiť, no nepôjde o dlhé rozhovory, požiadam ich iba o odpovede na niekoľko otázok. Budem rád, ak sa z týchto odpovedí široká verejnosť dozvie viac o živote týchto našich spoluobčanov.

V dnešnom čísle si môžete prečítať odpovede **Márie Gajdošovej,** ktorá žije v Devíne od roku 1975.

Motto života
Láska a pokoj v srdci

Školy
Konzervatórium v Bratislave, Janáčkova akadémia v Brne

Zamestnanie
Slovenská filharmónia, huslistka od roku 1974

Deti
Andrej – umelecký stolár, Daniel – violista

Prečo práve husle
lebo práve nimi možno vyjadriť všetky pocity

Najväčšie úspechy
čestné uznanie v československej husľovej súťaži v Prahe

Huslista svetový
Isaac Perlman

Huslista slovenský
Milan Bauer

Husľový koncert
Johannes Brahms: D-dur

Skladateľ
Johann Sebastian Bach

Operný skladateľ
Giuseppe Verdi

Dirigent slovenský
Ľudovít Rajter

Dirigent svetový
Rafael Kubelik

Maliar slovenský
Viera Hložníková

Maliar svetový
Leonardo da Vinci (Posledná večera)

Krajina
Španielsko

Mesto
Praha

Navštívené krajiny
Jaň a dar môjho povolania, okrem Afriky, Južnej Ameriky a Austrálie všade

Najďalej od Devína
Sapporo, Japonsko

Ľudia
Španieli

Jedlo slovenské
zemiakové placky, zeleninový šalát

Jedlo medzinárodné
paella (španielske)

Nápoj
devínsky „ribezlák“

Šport
nič aktívne

Koníčky
záhrada v Devíne, aranžovanie kvetov

Knihy
Biblia, Miroslav Horníček

Film
Doba ľadová 1

Televízia
spravodajstvo a príroda

Najkrajšia spomienka
narodenie detí

Nesplnený sen
život v teplých krajoch

Čo by ste si vzali na neobývaný ostrov
Bibliu

Aktivity v Devíne
poslankyňa MZ 1990 – 1994

Devín jednou vetou
môj domov a rodisko mojich detí

Čo potrebuje Devín
dobrého starostu a ekonóma

Perspektíva Devína
zaujímavé tvorivé a rekreačné miesto pre domácich, umelcov, návštevníkov a turistov

Odkaz čitateľom
aby videli v druhých to lepšie „ja“

Priania od „zlatej rybky“
pokoj vo svete, obnova zničenej prírody, porozumenie medzi ľuďmi

Z histórie

Páni z Gary a Devína

V roku 2006 uplynie 710 rokov od prvej písomnej zmienky patriacej významnému šľachtickému rodu pánov z Gary (Gorianskovcov). Ich prvým známym príslušníkom bol comes Ján. Tento rod v 14. a 15. storočí zohral významnú úlohu v uhorských dejinách. V 15. storočí osudy hradu a mestečka Devín boli úzko späté s ich menom. Príslušníci tohto rodu pôvodne sídlili v stolici Valko (dnešný Vukovar), v lokalite Gara dnes Gorje.

V listine Bratislavskej kapituly z 26. mája 1419 sa hovorí, že Mikuláš III. z Gary dostal do zálohu hrad pre seba a svojich potomkov mužského pohlavia. Mal význačné postavenie v rámci Uhorska, k čomu prispelo i to, že jeho manželka Anna z Celje bola sestrou Barbory – manželky kráľa Žigmunda Luxemburského. Obe sestry boli dcérami magnáta Hermana z Celje a Zagoria, ktorý bol slavónskym bánom. Mikuláš III. zomrel v roku 1433.

Krátko pred smrťou Mikuláš III. 24. januára 1432 časť svojich majetkov rozdelil medzi svojich synov Mikuláša IV. a Ladislava II., ktorý sa stal pánom devínskeho panstva a postupne dosiahol aj významné politické postavenie. Bol višehradským kapitánom, strážcom kráľovskej koruny a od roku 1447 uhorským palatínom. Jeho manželkou bola dcéra tešínskeho kniežaťa Alexandra. Erb pánov z Gary má modré pole so sedemkrát esovite stočeným korunovaným zlatým hadom, nesúcim v pysku zemské jablko.

Skutočnosť, že sa Devín dostal do rúk význačného rodu, sa výrazne prejavila v stavebnom vývoji hradu i mestečka. Z pôvodného pohraničného kráľovského strážneho hradu sa postupne stalo panské sídlo budované v štýle neskorej gotiky. Vežu na hornom hrade veľkoryso prestavali a rozšírili, takže mala najmenej tri podlažia. V zásypoch sa našli dva klenbové svorníky, z ktorých jeden nesie na štíte erb pánov z Gary.

Ťažisko hradu sa presunulo na tzv. stredný hrad, situovaný na šiju hradného návršia. Táto časť bola oddelená vlastným okruhom opevnení. Vo východnej časti dali vybudovať priestranný obytný palác, ktorý mal prízemie a dve poschodia, za ním bola priekopa vysekaná do skalného masívu. Kameň získaný pri jej hĺbení použili na výstavbu nových opevnení. Vstup do nového nádvoria bol zo severovýchodu chránený malou priekopou preklenutou mostom, ktorého časť bola zdvíhacia. V západnej časti nádvoria dali vykopať 53 m hlbokú studňu. Nová výstavba sledovala dva závažne ciele – zdokonaliť obranyschopnosť a vytvoriť dôstojné podmienky na bývanie.

Páni z Gary sa podieľali i na vybudovaní gotickej severnej lode farského kostola v mestečku. Loď je zaklenutá tromi poliami krížovej klenby, ktoré majú v krížení kruhové svorníky zdobené štítmi. Prvý z nich je hladký, na ďalších dvoch sú erby pánov z Gary a Celje. V 15. storočí sa ranogotický jednoloďový farský kostol rozšíril na neskorogotické trojlodie a nie je vylúčené, že páni z Gary boli stavebníkmi celého tohto diela. To by vysvetľovalo absenciu kaplnky priamo v areáli stredovekého hradu. V 15. storočí sa vybudovalo opevnenie stredovekého mestečka. Hlavná ulica (dnes Kremeľská) bola i v tom čase osou mestečka, vybudovaná pozdĺž cesty z Bratislavy do Devínskej Novej Vsi. Na západnom i východnom konci tejto dlhej ulice boli vstupné brány. Na začiatku 20. storočia ešte jestvovali zvyšky západnej brány. Pri záchrannom archeologickom výskume v roku 2002 sa časť základov tejto brány našla práve na Kremeľskej ulici parcely č. 290 a 292. Je len na škodu veci, že zachované základy nie sú vyložené v teréne a neupozorňuje na ne krátky text na tabuľke osadenej na vhodnom mieste. Bolo by to určite zaujímavé tak pre obyvateľov, ako aj pre návštevníkov Devína.

PhDr. Veronika Plachá

Otázky, príhovory a zamyslenia

Predvolebné IÁ!

— postreh Ľubice Kolkovej —

Vážení susedia, chcela by som vás z tohto miesta ubezpečiť, že sa nemusíte obávať o svoje duševné zdravie. Netrpíte ani rozpoltenou osobnosťou, ani dvojitým videním. Kľudne zostaňte sedieť, nezháňajte číslo na najbližšieho psychiatra či očného lekára a čítajte svoj obľúbený časopis ďalej. Že ste ho už mali v schránke toť nedávno? Že ste čosi podobné už čítali? Veru tak je! S nepatrnou odlišnosťou, ktorú si nepozorný čitateľ možno ani nevšimol. Spočiatku ani ja. Ako občasný prispievateľ do DEVÍNČAN-a, som zaslala svoj posledný príspevok na obvyklú adresu. Onedlho som si našla v pošte časopis. Okrem svojho článku a miestnych aktualít som sa dozvedela i to, ako starosta hrdinsky bojuje nielen s vysokou vodou a problémami mestskej časti, ale aj s nechápavosťou väčšiny poslancov – skrátka nič nového pod slnkom. Ani nie o týždeň bol časopis v schránke znova. Pozerám, vlastným očiam neverím – rovnaký býk na titulke, rovnaký papier, formát, vzhľad – skrátka, opäť to bol DEVÍNČAN. Len články boli akési iné, trochu kostrbaté, chýbali jedovaté sťažnosti na choromyseľných poslancov. Akosi mi to nešlo do hlavy. Nútená správa, peňazí nieto a z mesačníka je zrazu týždenník?! Nedalo mi to, z kopy starého papiera som vyhrabala predchádzajúce číslo a pomaly mi začalo svitať. Nie DEVÍNČAN ale DEVÍNČANIA zverejnil môj článok. Pre istotu som si skontrolovala poštu pani šéfredaktorke. Jasne tam stálo „...zasielam Vám príspevok do DEVÍNČAN-a“. Takže?!

Postupne som sa dozvedala, čo sa deje. V decembri 2005 a v januári 2006 začala časopis DEVÍNČAN potichučky vydávať Nadácia pre rozvoj Devína. Aspoň v tiráži tak stálo. Vari by to až tak nevadilo, keby... Keby to nebolo v rozpore s oficiálnou registráciou z januára 2003, kde sa uvádza, že vydavateľom DEVÍNČAN-a je mestská časť Bratislava-Devín. Keby Nadácia pre rozvoj Devína už v tom čase nemala zaregistrovaný svoj vlastný časopis DEVÍNČANIA (31. 8. 2005). A keby sa neblížili voľby.

Neviem ako vy susedia, ale ja som do miestneho zastupiteľstva žiadnu nadáciu nevolila a nepredpokladám, že mestská časť Bratislava-Devín (oficiálny vydavateľ DEVÍNČAN-a) je to isté ako Nadácia pre rozvoj Devína (uvedená v týchto dvoch „ukradnutých“ číslach ako vydavateľ). Pred 4 rokmi som dala svoj hlas ľuďom, o ktorých som si myslela, že spoločnými silami dokážu náš Devín aspoň kúsok povytiahnuť z tej kopy hnoja, v ktorej sme v tom čase trčali. Aká je situácia dnes všetci vieme. Správa vecí verejných je na bode mrazu. Komunikácia medzi starostom a poslancami pripomína boj s veternými mlynmi. V počte mimoriadnych zasadaní miestneho zastupiteľstva držíme slovenský rekord a schválenie akéhokoľvek uznesenia musí byť odhlasované až na druhý pokus dvojtretinovou väčšinou „siedmich statočných“. Ak sa občas podarí zorganizovať zaujímavú akciu, je za tým zväčša aktivita skupiny nadšencov, ktorým ešte zatiaľ miestne pomery nevzali chuť čokoľvek robiť. Či už je to perfektné amatérske divadlo, zaujímavé kultúrne vystúpenia, nácviky čarovných detských programov alebo fungovanie klubu dôchodcov.

Tu sa dostávame opäť k Nadácii pre rozvoj Devína. V ťažkostiach, v ktorých Devín je, je dobré, že vznikla. Starosta okolo seba zhromaždil ľudí z podnikateľskej sféry, ktorí s blížiacim sa dátumom volieb čoraz ochotnejšie potriasajú mešcami a podporujú tak chudorľavé rozpočty spomínaných kultúrnych aktivít. Človek by pri ich manažérskych schopnostiach očakával, že si pri založení vlastného časopisu najmú odborníkov, ktorí im vytvoria perfektné moderné periodikum. Napodiv, nestalo sa tak! Dáky somárik okopíroval do posledného detailu časopis DEVÍNČAN, k názvu prilepil svoje -IA a zrejme v nádeji, že si nikto nič nevšimne ho roznáša do našich schránok. Prečo sa tak stalo, si môžeme iba domýšľať. Prečo zlodej kričí „chyťte zlodeja“ a zvažuje podanie trestného oznámenia za zneužitie DEVÍNČAN-a, takisto nechápem. Žeby tie blížiace sa voľby? Nuž, dajme sa prekvapiť. Informácií nikdy nie je dosť a čím viac ich budeme mať, tým lepšie si budeme môcť spraviť obraz o tom, čo sa v našej obci deje. Čítajme pozorne, či už s IA alebo bez, ale hlavne s rozumom.

Nebezpečný azbest

Pri prechádzke po Devíne sa ešte stále stretávame so staršími domami, ktoré majú krytinu z eternitu. Ten obsahuje nebezpečný a v súčasnosti dosť diskutovaný minerál azbest. Čo to vlastne azbest je?

Azbest je názov pre skupinu vláknitých minerálov prirodzene sa vyskytujúcich v zemskej kôre.

Vlákna sú veľmi pevné, majú vysokú tepelnú odolnosť, sú chemicky stále a majú schopnosť vytvárať voľne poletujúce submikroskopické častice – respirabilné frakcie. V minulosti sa na Slovensku ťažil v lome Dobšiná, no v súčasnosti sú ťažba a spracúvanie azbestu na Slovensku zakazané. Pre človeka je azbest nebezpečný svojimi mikroskopickými vláknami, ktoré pri nadýchnutí vnikajú do pľúc. Vzhľadom na svoju pevnosť a ostrosť vlákna prenikajú až do bunkových stien jej výstielky. Samočistiaci efekt pľúc, ktorý dokáže ľudský organizmus pri odkašliavaní zbavovať pľúca prachu, v tomto prípade nefunguje. Dlhodobým účinkom vlákien azbestu na organizmus vznikajú ochorenia – azbestóza, rakovina pľúc. Smernice Európskej únie zakazujú výrobu, obchodovanie a používanie azbestu, ako aj výrobkov s ich obsahom. Preto je mimoriadne dôležitá vzdelávacia a osvetová kampaň v ochrane zdravia, kde treba informovať, že azbest stále existuje a treba robiť preventívne opatrenia, aby ľudia neboli zbytočne exponovaní týmto karcinogénom pri jeho odstraňovaní. Legislatíva Európskej únie presadzuje prísne normy na ochranu ľudí v prípade, žeby boli vystavení pôsobeniu azbestu. Zaobchádzaním s azbestom a jeho likvidáciu (napr. stavebné fasády, obklady vonkajších plášťov budov, strechy z azbestocementových produktov tzv. Eternit) upravuje zákon 596/2002 Z. z. úplné znenie zákona č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.

Čo to znamená pre obyvateľov Devína? Ak nám v blízkosti bydliska niekto rozoberá strechu z eternitu tak, že to nerobí špecializovaná firma, v tom prípade porušuje porušuje zákon a ohrozuje zdravie nielen svoje, ale aj zdravie ľudí v okolí, ktorí musia dýchať tento veľmi nebezpečný karcinogén.

MVDr. Vojtech Baculák

Zdravie na dvoch kolesách

Nekontrolovaný rozvoj automobilizmu spôsobil vážne problémy v mnohých európskych štátoch. V 80-tych a začiatkom 90-tych rokov obyvateľov veľkých miest čoraz viac začal trápiť hluk, škodlivé emisie, strata cenných mestských území i zelene a celkové zhoršovanie životného prostredia. Stúpal počet dopravných nehôd a dopravné zápchy sa stali každodennou samozrejmosťou. Európski politici sa rozhodli obmedzovať automobilovú dopravu a začali podporovať verejnú, cyklistickú dopravu a pešiu chôdzu. Aj Slovensko patrí k štátom podporujúcim zvýšenie používania bicyklov ako dopravného prostriedku.

Väčšina obyvateľov nášho hlavného mesta používa bicykel na rekreáciu a šport. Bratislava poskytuje tejto forme trávenia voľného času vo svojich okrajových častiach dobré podmienky.

Na podporu cyklistiky vzniklo občianske združenie **Bicyklová Bratislava (BicyBa)**. Pôsobí najmä v Bratislave, zameriava sa na všestrannú podporu rozvoja a propagáciu cyklistiky ako formy zdravej, rýchlej, environmentálne a ekonomicky výhodnej dopravy. Združuje občanov Slovenskej republiky, zastupuje ich záujmy a presadzuje ich požiadavky voči samospráve a štátnej správe.

Dňa 27. mája 2006 zahájila BicyBa cyklistickú a turistickú sezónu. Napriek silnému dažďu a prudkému studenému vetru vyrazili cyklisti na celodennú *Cyklotúru bez hraníc* dlhú približne 44 kilometrov. Trasa viedla z Devína do Karlovej vsi a cez hraničný priechod Petržalka – Berg do Hainburgu. Tu sa k slovenským účastníkom pripojili rakúski a spoločne pokračovali do mestečka Orth. V sídle národného parku Dunajské luhy (Donau-Auen) naši susedia pripravili program vo forme prehliadky multimediálnej expozície v zámku Orth a exkurzie do prírody.

A čo pripravila BicyBa pre turistov v letnej sezóne?

• **Nový turistický infostánok**, ktorý bude slúžiť turistom každý víkend od 10.00 do 17.00 hodiny. Je umiestnený na sútoku riek Dunaja a Moravy. Odtiaľ budú v sobotu o 15.00 začínať pešie ekoturistické exkurzie pre verejnosť.

• Konkrétne pozvánky na **pravidelné sobotňajšie vychádzky**:

10. 6. oboznámia sa s krásami prírody nivy rieky Moravy
17. 6. oboznámia sa s geológiou Devínskej Kobyly
24. 6. oboznámia sa s históriou rieky Moravy

Rovnako atraktívne akcie vás čakajú v mesiacoch júl a august.

Všetky spomínané aktivity sa realizujú v rámci projektu Phare CBC: „Zlepšenie podmienok pre turistický ruch z hľadiska udržateľného rozvoja v západnej časti Bratislavy a okolia“ s finančnou podporou Európskej únie.

Príjemné chvíle s BicyBa strávené v prírode želá

PhDr. Oľga Žišková

Časopis DEVÍNČAN vychádza aj v elektronickej podobe a nájdete ho na stránke:
www.devincan.sk

Toto miesto mohlo byť vyplnené vaším príspevkom, a tým by ste sa aj vy podieľali na skvalitnení jeho obsahu. Možná je i bezplatná inzercia.

Na povzbudenie niečo veselé:

V krčme vraví Fero Mišovi:
– Včera som sa so ženou strašne pohádal, ale nakoniec ku mne priliezla na kolenách.
– Fakt, a čo hovorila?
– Vylez spod toho gauča, ty zbabelec!

*

– Stará mama, a prečo máš také veľké ústa?
– To, aby som mohla zjesť horalku po dĺžke.

DEVÍNSKI JAZDCI OPÄŤ ZABODOVALI

*Po mnohých úspechoch v Západnej Blast florbalovej lige postúpili Devínski Jazdci pod vedením pána Častulíka až na **Majstrovstvá Slovenska vo florbale** (v kategórii starší žiaci), ktoré sa konali 29. a 30. apríla 2006 v Košiciach. Tam najskôr vyhrali hladko nad Nemšovou 9 : 2. Následne síce prehrali s Nižnou 3 : 5, ale výhrou 5 : 4 nad GTA Košice si zabezpečili postup zo skupiny, aby sa v semifinále pobili s FBC Dragoons. Nemali s nimi však žiadne zľutovanie a vyhrali 5 : 1. Vo finále sa stretli s ATU Košice, družstvom, ktoré získalo titul majstra Slovenska v roku 2005. Na nich však už nestačili a podľahli im 0 : 3. Striebro im teda patrí právom a aj keď nezískali zlato bol to pre nich obrovský úspech, na ktorý môžu byť právom hrdí, a zároveň motivácia stále sa zlepšovať. Ktovie, kedy o nich budeme opäť počuť.*

Michal Durmek

(foto: archív autora)

Na fotografii úspešného mužstva poznávame Devínčanov Michala Durmeka a Michala Stoklasa.

DEVÍNČAN – mesačník pre občanov MČ Bratislava-Devín. Vydáva MČ Bratislava-Devín, Kremeľská 39. Redakčná rada: Štefan Sojka, Ignác Kolek. Zodpovedný redaktor: prom. fil. Blažena Moravčíková. Reg. č. OÚ BA IV – 1/2003. Grafická úprava: Peter Blaho. Tlač: LÚČ Bratislava, Distribúcia: redakcia. Kontakt: 02/60 20 25 11. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky.